

Helse- og omsorgsdepartementet
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: Covid-19 oppdrag 265
Vår ref.: 20/47051-11
Saksbehandler: Øystein Hveding
Dato: 18.01.2021

Oppdatert svar på covid-19 oppdrag fra HOD 265 - Oppfølging av tiltaksplan for bedre smittevern under vinterfisket

Vedlagt finnes oppdatert svar på dette oppdraget.

Oppsummering:

HelseDirektoratet følger fortløpende opp beredskapen under vinterfisket ved flere tiltak;

- Statsforvalterne i Troms og Finnmark og i Nordland ble 29.12.2020 bedt å følge opp at fiskerikommunene har risikobaserte og oppdaterte beredskapsplaner for vinterfisket. Vi har satt krav til at kommunene skal;
  - Ha oversikt over fiskerinæringens aktivitet og føre tilsyn med næringens botilbud til arbeidsreisende
  - Ha ressursoversikter og planlegge for tilstrekkelige TISK-, kommunelege- og helsehjelp kapasiteter
  - Ved personellmangel, agere på dette og bestille personell fra HelseDirektoratet innsatsteam
  - Samarbeide med nabokommuner, frivillige organisasjoner og helseforetak om tilgjengelige ressurser
  - Organisere kriseledelse som kan fungere over tid
- HelseDirektoratet har etablert flere informasjonstiltak om kravene til innreisende i Norge i sosiale medier, ved grensestasjoner, på Helsenorge og ved SMS-varsling. Informasjonen oppdateres fortløpende
- HelseDirektoratet har løpende dialog med Statsforvalterne i Troms og Finnmark og i Nordland, og informerte i møte med næringen og fiskerikommunene den 14.1.21, om innreisekrav til registrering, dokumentasjon av negativ test, obligatorisk testing innen 24 timer og karanteneplikten
- Vi fikk 12.1.21 rapportering fra Statsforvalterne i Troms og Finnmark og i Nordland om status for kommunenes vinterfiske beredskap. Vårt inntrykk er at begge statsforvalterne følger opp

HelseDirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester

Jon Hilmar Iversen

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

kommunene meget grundig, at beredskapen i Nordland Troms og Finnmark i hovedsak er bra bortsett fra i 4 mindre Finnmarkskommuner

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Jon Hilmar Iversen
konsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no

Oppdatert svar på covid-19-opppdrag fra HOD 265 - HelseDirektoratets oppfølging på HOD`s områder i tiltaksplan for bedre smittevern under vinterfisket

---

Oppsummering

HelseDirektoratet følger fortløpende opp beredskapen under vinterfisket ved flere tiltak;

- Statsforvalterne i Troms og Finnmark og i Nordland ble 29.12.2020 bedt å følge opp at fiskerikommunene har risikobaserte og oppdaterte beredskapsplaner for vinterfisket. Vi har satt krav til at kommunene skal;
  - Ha oversikt over fiskerinæringens aktivitet og føre tilsyn med næringens botilbud til arbeidsreisende
  - Ha ressursoversikter og planlegge for tilstrekkelige TISK-, kommunelege- og helsehjelp kapasiteter
  - Ved personellmangel, agere på dette og bestille personell fra HelseDirektoratet innsatsteam
  - Samarbeide med nabokommuner, frivillige organisasjoner og helseforetak om tilgjengelige ressurser
  - Organisere kriseledelse som kan fungere over tid
- HelseDirektoratet har etablert flere informasjonstiltak om kravene til innreisende i Norge i sosiale medier, ved grensestasjoner, på Helsenorge og ved SMS-varsling. Informasjonen oppdateres fortløpende
- HelseDirektoratet har løpende dialog med Statsforvalterne i Troms og Finnmark og i Nordland, og informerte i møte med næringen og fiskerikommunene den 14.1.21, om innreisekrav til registrering, dokumentasjon av negativ test, obligatorisk testing innen 24 timer og karanteneplikten
- Vi fikk 12.1.21 rapportering fra Statsforvalterne i Troms og Finnmark og i Nordland om status for kommunenes vinterfiske beredskap. Vårt inntrykk er at begge statsforvalterne følger opp kommunene meget grundig, at beredskapen i Nordland Troms og Finnmark i hovedsak er bra bortsett fra i 4 mindre Finnmarkskommuner

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

HOD ber HelseDirektoratet i samarbeid med FHI om å følge opp tiltaksplan for bedre smittevern under vinterfisket, på HOD`s område der HelseDirektoratet har den utøvende rollen, og bistå der HelseDirektoratet er omtalt under andre sektordepartementer og med frister angitt i tiltaksplanen. HelseDirektoratet bes løpende vurdere behovet for nye tiltak med sikte på innlemming i planen. Av denne grunn settes det ikke egen frist for dette oppdraget.

Bakgrunn

I forbindelse med vinterfisket i Lofoten er det ventet et høyt antall utenlandske gjestearbeidere til Nordland og Troms og Finnmark. Som følge av koronapandemien og muterte virus med økt smittsomhet, representerer de

utenlandske gjestearbeiderne en risiko for importsmitte. Både Nordland, Troms og Finnmark vil bli utfordret på karantenekapasitet, helseressurser og beredskap til håndtering av smitteutbrudd. JD, HOD, NFD, Hdir, FHI, Helse Nord, Statsforvalteren i Nordland, Statsforvalteren i Troms og Finnmark m.fl., ble derfor 8. desember 2020 enige om å utarbeide en tiltaksplan for å håndtere smitteutfordringer ved vinterfisket. Helsedirektoratet følger i samråd med FHI opp denne tiltaksplanen på HOD`s ansvarsområder.

Faglig underlag fra Folkehelseinstituttet

FHI har gitt dialog innspill til krisehåndteringen, utarbeidede kommunikasjonstiltak og nye registrering system ved innreise. FHI bistår også kommunene med faglig støtte ved smitteutbrudd.

Helsedirektoratets vurdering/konklusjon/anbefaling

Helsedirektoratet følger fortløpende opp beredskapen på HOD`s områder i tiltaksplan for vinterfisket, og bistår andre departementer deres ansvarsområder. Våre viktigste tiltak har vært og er;

Oppdrag til Statsforvalterne den 29.1.2020 om å følge opp beredskapen ved vinterfisket

Statsforvalterne i Troms og Finnmark og i Nordland ble 29.12.2020 gitt i oppdrag av Helsedirektoratet å følge opp smittevern beredskapen under vinterfisket i Lofoten. Statsforvalterne ble bedt følge opp at fiskerikommunene har risikobaserte og oppdaterte beredskapsplaner for vinterfisket, og å rapportere på beredskap status i kommunene til Helsedirektoratet innen 12.1.21. Det ble satt krav til at kommunene i sine beredskapsplaner skal;

- Ha oversikt over fiskerinæringens aktivitet og føre tilsyn med næringens botilbud til arbeidsreisende
- Ha ressursoversikter og planlegge for tilstrekkelige TISK-, kommunelege- og helsehjelp kapasiteter
- Ved personell mangel, agere på dette ved å bestille personell fra Helsedirektoratet innsatsteam
- Samarbeide med nabokommuner, frivillige organisasjoner og helseforetak om tilgjengelige ressurser
- Organisere kriseledelse som kan fungere over tid

Statsforvalterne er spesielt bedt å følge opp at kommunene planlegger for tilstrekkelig personell til TISK, smitteutbrudd håndtering og for å kunne øke kapasitet av helsehjelp ytelse. Vi har også oppfordret kommunene til å samarbeide om personell med hverandre, NAV, frivillige organisasjoner og helseforetakene, og å anmode Helsedirektorat innsatsteam om personell bistand ved behov for dette, se brev på våre nettsider av 4.1.21.

Informasjons- og kommunikasjonstiltak om smitteverntiltak, tiltaksplan pkt. 13

Vi har i vårt svar til HOD av 4.1.21, redegjort for Helsedirektorat iverksatte informasjons- og kommunikasjonstiltak. Informasjonstiltak er SMS-løsninger, kort til utdeling med QR-kode for informasjon på ønsket språk og målrettede informasjonskampanjer. Alle informasjonstiltak er tilgjengelig på grensestasjoner, Helsenorge.no mm. på ulike språk som engelsk, polsk, russisk, litauisk, rumensk, tyrkisk, somali, tigrinja, amharisk, spansk, tysk, fransk, estisk, gresk, arabisk, farsi, pashto, sorani og urdu. Informasjonen oppdateres fortløpende når regler og råd endres

Deltagelse i statsforvalternes koordinerende møter om vinterfisket

Helsedirektoratet har deltatt Statsforvalteren i Nordlands møter med fiskerikommuner, fiskerinæringen, arbeidstilsynet og politidirektoratet den 27.11.20, 17.12.20 og 14.1.21. Vi har i møtene formidlet gjeldende regelverk til karantene boforhold, innreiseregistrering, testing mm. til kommunene og næringen. Vi har påpekt at kommunene må ha dialog med næringen, skaffe seg oversikt over antall sesongarbeidere som forventes å ankomme kommunene, og i dialog med arbeidstilsynet følge opp at arbeidsgiver botilbud til sesongarbeiderne tilfredsstillende kravene til karantenebolig. Vi har oppfordret kommunene til å samarbeide om kommunelegerressursen og smitteutbrudd håndteringen, og satt krav til at kommunene har risikobaserte og oppdaterte og beredskapsplaner for vinterfisket, se vårt svar av 4.1.21 til HOD.

Vi informerte i møte den 14.1.21 på nytt om kravene til beredskapsplaner, og om oppdrag 264a krav til at kommunene følger opp at alle innreisende blir testet innen 24-timer etter ankomst til Norge.

Rapportering fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark av 12.1.21, (dokument 20/47051-9)

Statsforvalteren har kartlagt smittevern beredskapen ved spørreundersøkelse til 26 kommuner. Helsedirektoratet gjengir her spørsmål og svar, med våre refleksjoner;

På spørsmål om hvor mange innreisende som forventes å ankomme til vinterfisket, svarer kommunene i sum at det kommer ca. 1000 personer til vinterfisket, og i tillegg 2500 til Hammerfest offshore virksomhet.

På spørsmål om hvor mange godkjente karantene plasser som er tilgjengelig i kommunene, viser mange kommuner til karantenehoteller i Sør-Varanger, Alta, Storfjord og Tromsø. Svarene gir inntrykk av underkapasitet på karantene plasser i forhold til forventet antall tilreisende og at flere kommuner som Tromsø kommune, ikke har noen praksis for godkjenning av tilgjengelige karantene plasser.

15 kommuner har etablerte samarbeidsavtaler med andre kommuner mens 11 kommuner står alene.

På spørsmål om kommunen har tilstrekkelig helsepersonell til å håndtere smittevernet under vinterfisket, svarer 22 av 26 kommuner at de har nok personell. Fire små kommuner har ikke nok personell, tre av disse kommunene har i liten grad forberedte tiltak for å få tak i personell og tre av samme kommuner har heller ikke samarbeidsavtaler med andre kommuner om personell støtte mm. Helsedirektoratet vil derfor be statsforvalteren følge opp kommunene Båtsfjord, Lebesby, Vardø og Sør-Varanger, og vurdere tiltak som kan bedre deres personell beredskap.

Statsforvalteren spurte til slutt hvem i kommunen som har gjort seg kjent med HOD rundskriv om kommunale smitteverntiltak, for at kommunen ved smitteutbrudd kan fatte vedtak om kommunalt smitteverntiltak. Alle 26 kommuner svarer at kommunedirektør, kriseledelse eller kommunelege kjenner rundskrivet, men i 9 kommuner er det likevel bare kommunelegen som kjenner rundskrivet.

Rapportering fra Statsforvalteren i Nordland av 12.1.21, (dokument 20/47051-8)

Statsforvalteren (SF) i Nordland har hatt tett dialog med sine kommuner. Statsforvalteren har inntrykk av at kommunene har god oversikt over hvilke bedrifter som forventer tilreisende til vinterfisket, når de kommer og at kommunene kjenner kravene karantenefasiliteter. Statsforvalteren mener kommunene har gode beredskapsplaner.

Statsforvalteren har på bakgrunn av dokumenter fra Helsedirektoratet og erfaringer fra smitteutbrudd i Hamarøy og Rødøy, laget et beredskapsdokument og formidlet dette til kommunene. Dokumentet setter krav til kommunenes organisering av kriseledelse, krisehåndtering, tilgang til kommunelegeressurs, TISK-kapasiteter, tilgang til ekstra personell, oppfølging av karanteneplikten, smittevern i sykehjem, kompetanse til å fatte lokale smittevernvedtak, samhandling med nabokommuner og til å benytte tilbud fra Helsedirektoratet om personell bistand mm.

Statsforvalteren er fornøyd med det beredskapsarbeid som er nedlagt lokalt, regionalt og nasjonalt for vinterfisket, og har nå fullt søkelys på håndtering av evt. smitteutbrudd.

Samarbeide med DSB og andre departementer om tiltak på deres ansvarsområder

Helsedirektoratet og FHI har siste uke samarbeidet med DSB om nye registrering system for innreise. Vi har anmodet om at reisende til Norge ved registreringen, blir informert om plikten til karantene og til obligatorisk testing.

Helsedirektoratet har deltatt i DSB`s møter om karantenehotell. Vi har tilrådd at kommunene har gode styrings-system for drift av karantenehotellene, og agere ved uro og festing i karantenehotellene.

Helsedirektoratet har samarbeidet med POD, Statsforvalterne og berørte kommuner om etalering av grense-stasjoner og testkapasitet for obligatorisk testing ved disse stasjonene.

Helsedirektoratets vurderinger og konklusjon

Det er Helsedirektoratets vurdering at Statsforvalterne i Troms og Finnmark og i Nordland har satt et sterkt søkelys i kommunene på god og samordnet smittevern beredskap under vinterfisket. Kommunene i begge fylkene er i flere runder bevisstgjort på beredskap krav for å håndtere smitteutbrudd, og til å samarbeide med hverandre om sårbare ressurser. Helsedirektoratets inntrykk er likevel at de fleste kommuner har begrensede ressurser, og at evnen til å håndtere flere smitteutbrudd over tid, pga. denne ressurs situasjonen, er og også vil være sårbar. Det er derfor å håpe at god samhandling mellom kommuner, helseforetak og frivillige ressurser, kan styrke evnen til å håndtere evt. økt smitte over tid.

Helsedirektoratet vil opprettholde vår tette dialog med statsforvalterne i månedene fremover. Vi vil be statsforvalteren i Troms og Finnmark å følge opp de 3-4 kommunene i Finnmark som har manglende beredskap, og få kommunene til å samhandle med arbeidstilsynet om tilsyn med lokale karantene fasiliteter. Vi vil også be kommunenes ledelser om å ta et større administrativt ansvar for smittevernet, og ikke legge dette alene på kommunelegene.